

ja menopaluu 10 mk; Korkeasaaren, Palosaaren ja Hylkysaaren asukkailta, aikuisilta meno tai paluu 5 mk ja lapsilta 2:50 mk; retkeilyryhmiltä ja invalideilta meno-paluu 5 mk. Kaupunginhallitus päätti¹⁾ vahvistaa S/S J. L. Runebergin matkalippujen hinnat yllä mainitun suuruisiksi.

Union Internationale des Transports Publics niminen yhdistys. Kaupunginhallitus päätti²⁾ hyväksyä liikennelaitoksen lautakunnan toimenpiteen, jolla lautakunta oli päättänyt suorittaa kertomusvuodelta käyttövaroistaan jäsenmaksuna Union Internationale des Transports Publics nimiselle yhdistykselle 39 866 mk.

12. Satamaoloja koskevat asiat

Satamalaitoksen ja liikennelaitoksen välinen yhteistoiminta. Koska Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvoston suosittelemien laivaväen palkkojen, jotka sosiaaliministeriö oli hyväksynyt marraskuun 7 p:nä 1947, soveltaminen kaupungin töissä oli epäselvä, asiasta oli pyydetty satamalautakunnan lausuntoa. Satamalautakunnan lausunnosta ilmeni mm., että kaupunki suoritti palveluksessaan olevalle laivaväelle palkkaa, joka päälliköiden ja konemestarien osalta ylitti palkka-asiainneuvoston suosittelemien työehtosopimusten mukaiset palkat ja oli lämmittäjien ja kansimiesten osalta samalla tasolla kuin nämä. Lisäksi satamalautakunta, huomauttaen, että satamalaitoksella ja liikennelaitoksella oli aluksia joihin oli mahdollista asettaa väkeä, joka oli kaupungin palveluksessa ympäri vuoden, ehdottanut, että kumpikin laitos käyttäisi samaa väkeä. Kaupunginhallitus päätti³⁾, etteivät Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvoston suositukset antaneet aiheutta toimenpiteisiin. Edelleen kaupunginhallitus päätti periaatteessa hyväksyä ehdotuksen yhteisen laivaväen palkkamisesta satamalaitokselle ja liikennelaitokselle.

Nosturinhoitajien lakko. Kaupunginhallitus päätti⁴⁾, että mikäli toukokuun 1 p:nä 1948 alkanut nosturinhoitajien lakko jatkuu toukokuun 11 p:nä, asia saatetaan valtioneuvoston tietoon mahdollisia toimenpiteitä varten.

Satamarakennusosaston työvoima. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾ oikeuttaa satamalaitoksen ottamaan satamarakennusosaston töihin enintään 25 uutta kirvesmiestä enintään 4 kuukauden ajaksi.

Virkalakien käytäntöönotto. Myöntyen satamalautakunnan esitykseen kaupunginhallitus päätti⁶⁾:

että satamalaitoksen varastoimis- ja laiturihuolto-osaston virkalakiksi vahvistetaan tummansininen vegamallinen lakki, jossa esimiehen asemassa olevalla on kullattu punos edessä ja jossa on kokardina tyylitellyllä ankkurilla oleva Helsingin kaupungin vaakuna;

että virkalakien ja virkamerkkien hankkimiseksi saadaan ylittää talousarvion pääluokan Satamat luvun Yhteiset sekalaiset menot määrärahaa Vaatetusapu 300 000 mk; sekä

että niiden varastoimis- ja laiturihuolto-osaston viranhaltijain, jotka satamalautakunta määrää, on virkatoimessaan käytettävä vahvistettua virkalakia.

Satamalaitoksen kassavarat. Revisiotoimisto oli huomauttanut, että kun satamalaitoksen pääkassan päivän saldo, joka jatkuvasti on lähes 1 000 000 mk, joudutaan pitämään kassassa käteisenä rahana, aiheutuu tästä kassanhoidolle hankaluuksia kassan täsmäämisen ollessa työlästä ja aikaavieppää, minkä lisäksi tällainen asiantila varojen säilytyksen kannalta on uskallettua ja aiheutuu siitä kaupungille korkotappiota. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾, että satamalaitokselle saadaan v:n 1949 alusta lukien avata pankkiin rahatoimistosta riippumaton, enintään 2 000 000 mk:n suuruinen shekkitili, jonka käytöstä ja kontrollista on sovittava tarkemmin satamalaitoksen, pankin ja revisiotoimiston kanssa.

Satamalaitoksen kansliaosaston käteiskassa päätettiin⁸⁾ korottaa 2 000 mk:aan.

Satamalaitoksen vanhojen asiakirjain hävittäminen. Merkittiin⁹⁾ tiedoksi valtionarkiston suostuneen siihen, että eräät satamalaitoksen kassa- ja tiliviraston 10 vuotta vanhemmat asiakirjat saadaan hävittää, jolloin kuitenkin on pidettävä huolta siitä, etteivät ne kulkeudu sivullisten käsiin vaan joutuvat kokonaisuudessaan käytetyiksi raaka-aineena tehtaassa tai tulevat poltetuiksi.

¹⁾ Khs 29 p. huhtik. 976 §. — ²⁾ S:n 1 p. huhtik. 746 §. — ³⁾ S:n 11 p. marrask. 2 479 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. toukok. 1 079 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. maalisk. 557 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. toukok. 1 068 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. heinäk. 1 555 §. — ⁸⁾ Khs jsto 30 p. kesäk. 5 645 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. tammik. 5 010 §.

Satama- ja liikennemaksut. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön tammikuun 14 p:nä 1948 vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätöksen, joka koski satama- ja liikennemaksujen korottamista tammikuun 1 p:stä 1948 lukien 500 %:lla.

Paikanvuokrat. Merkittiin ²⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön ilmoitus, ettei sillä ollut huomauttamista sitä vastaan, että satama-alueiden ja tavaravajain paikanvuokrista maksettava taksa korotetaan tammikuun 1 p:stä 1948 lukien satamalautakunnan tekemän päätöksen mukaisesti.

Satamajäänsärkijän ja hinaajan taksa. Kaupunginhallituksen alistettua ³⁾ satamalautakunnan päätöksen satamajäänsärkijän ja hinaajan käyttämisestä joulukuun 8 p:nä 1925 vahvistetun taksan korottamisesta kansanhuoltoministeriön hintaosaston hyväksyttäväksi merkittiin ⁴⁾ tiedoksi, että kansanhuoltoministeriö oli tammikuun 16 p:nä 1948 vahvistanut taksan seuraavaksi:

100—	400	rekisteritonin	suuruiselta	laivalta	2 000	mk	tunnilta
400—	800	»	»	»	3 000	»	»
800—	1 000	»	»	»	4 000	»	»
1 000—	1 200	»	»	»	5 000	»	»
yli	1 200	»	»	»	6 000	»	»

Toukokuun 1 p:n ja marraskuun 30 p:n välisenä aikana saadaan maksut kuitenkin kantaa saman suuruisina kuin mitä yksityiset veloittavat omistamiensa hinaajien käytöstä satama-alueella. Erikoistapauksissa saadaan maksusta sopia erikseen.

Luotsausmaksut. Kaupunginhallituksen alistettua ⁵⁾ satamalautakunnan päätöksen luotsausmaksujen korottamisesta kansanhuoltoministeriön hintaosaston hyväksyttäväksi merkittiin ⁶⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön vahvistaneen tammikuun 16 p:nä 1948 kyseiset maksut viisinkertaisiksi marraskuun 8 p:nä 1927 vahvistettuun taksaan verrattuina sekä että luotsin odotusajalta kuitenkin saadaan periä 100 mk tunnilta.

Suomalainen Gulf Oil Company oy:n valitus. Suomalainen Gulf Oil Company oy. oli anonut, että sille palautettaisiin tullivarastossa olleista ja haihtuneina tullatuista bensini-eristä suoritettut tuulaaki- ja liikennemaksut, 11 283 mk. Kun tuulaaki- ja liikennemaksut suoritetaan maahan tuodusta määrästä eikä anomuksessa väitetty, että tuodut määrät olisivat pienemmät kuin ne, joista maksut oli suoritettu, ja kun kaupunki ei ole velvollinen palauttamaan yksityisessä varastossa haihtumisen kautta syntyneen vajauksen osalta suoritettuja maksuja kaupunginhallitus oli hylännyt yhtiön anomuksen. Yhtiö oli tämän johdosta valittanut kaupunginhallituksen päätöksestä Uudenmaan lääninhallitukseen, joka oli pyytänyt asiasta kaupunginhallituksen selitystä. Satamalautakunta oli asiasta antamassaan lausunnossa huomauttanut, että liikenne- ja tuulaakimaksut suoritetaan sen tavaramäärän perusteella, joka todetaan tullikäsittelyssä, mikä tässä tapauksessa on suoritettu silloin, kun tavara on pantu tullivarastoon. Tuulaakimaksun peruuttaminen tapahtuu vain silloin, kun tavara samanlaisena jälleen viedään ulkomaille takaisin, mutta tällöin ei tosiasiallisesti ole kysymys mistään peruutuksesta, koska tuulaakimaksutkin ovat asiallisesti vain etukäteen suoritettu talletus mahdollisten lopullisten maksujen vakuudeksi. Liikennemaksuja ei ole tällaisissa tapauksissa peruutettu, koska ne ovat korvausta kaupungin satamalaitteiden käyttämisestä tavaraa maahan tuotaessa. Liikennemaksutaksan yleisten perusteiden mukaan on liikennemaksu suoritettava, kun tavara pannaan tullivarastoon. Mikäli tavara tullivarastossa muokataan uudelleen tai sieltä häviää tavalla tai toisella, ei sillä ole saavutettu oikeutta liikennemaksujen palautukseen, koska tavaraa varten on ennen tullivarastoon panoa käytetty kaupungin laitoksia ja koska liikennemaksun muodossa tästä käyttämisestä on suoritettu korvaus. Edelleen lautakunta huomautti, ettei se seikka, että valtio myöntää tulliverotuksessa etuja, aiheuta kaupungin puolelta vastaavia etuja. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ esittää Uudenmaan lääninhallitukselle annettavassa selityksessään, että Suomalainen Gulf Oil Company oy:n valitus satamalautakunnan yllä selostetussa lausunnossa mainituin perustein hylättäisiin.

Suorittamatta jääneiden venäläisten laskujen periminen valtiolta. Koska Neuvosto-

¹⁾ Khs 29 p. tammik. 228 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 168. — ²⁾ Khs 29 p. tammik. 219 §; ks. v:n 1947 kert. I osan s. 225. — ³⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 225. — ⁴⁾ Khs 22 p. tammik. 183 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 225. — ⁶⁾ Khs 22 p. tammik. 182 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. heinäk. 1 616 §.

liiton valvontakomission laskuun satamalaitokselta tehdyistä tilauksista, jotka koskivat vettä venäläisille aluksille, jäänmurtaja Otson hinaustehtäviä venäläisille aluksille sekä jäänmurtaja Otson käyttämistä muulla tavalla valvontakomission tehtäviin, ei ollut saatu perityksi korvauksia, jotka v:lta 1945 ja 1946 nousivat yhteensä 759 498 mk:aan, kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että edellä mainituista saatavista pyydetään suoritusta valtiolta.

Mullan hinta. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ oikeuttaa satamalautakunnan edelleenkin myymään multaa Herttoniemen teollisuusalueelta ja vahvistaa hinnaksi 300 mk m³:ltä pellostä otettavasta mullasta ja 400 mk m³:ltä kasatusta mullasta.

Laiturihuollossa vahingoittuneen tavaran korvaaminen. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ alistaa tutkittavakseen satamalautakunnan jaoston päätökset, joiden mukaan jaosto oli päättänyt hyväksyä suoritettavaksi tavaranomistajalle korvauksen laiturihuollon vastuulla olleesta sekä puutteellisen peittämisen vuoksi osittain vahingoittuneesta tavaraerästä, korvauksen laiturihuollon vastuulla olleesta kadonneesta paketista sekä korvaukset laiturihuollon vastuulla olleista sekä osittain puuttumaan jääneistä tavaraeristä. Saatuaan satamalautakunnalta hyväksyttäväksi katsomansa selvitykset edellä mainittujen päätösten johdosta kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että satamalautakunnan jaoston kyseiset päätökset saadaan panna täytäntöön.

Jäänsärkijät. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että satamajäänsärkijä Otson miehistön palkkaukseen nähden v:n 1948 ja 1949 talvikausina sovelletaan merenkulkuhallituksen ja Merimies-Unionin välillä jäänsärkijöistä tehtyä työehtosopimusta tulokatselmuksesta lähtökatselmukseen, kuitenkin siten, että kaupunki on oikeutettu korvaamaan vapaan muonan rahana.

Satamalautakunnan alistettua palkkalautakunnan harkittavaksi satamakapteenin laatiman esityksen satamajäänsärkijä Otson päällystön ylityö- ja varallaolokorvauksista palkkalautakunta oli ilmoittanut, että kun kaupunginhallituksen harkinnasta riippuu, minkälaista kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan korvattavaa päivystysjärjestelmää kussakin laitoksessa on noudatettava, lautakunta oli harkinnut oikeaksi alistaa kaupunginhallituksen ratkaistavaksi, oliko kaupunginhallituksen päätöksen ⁶⁾, jonka mukaan kaupungin jäänsärkijöiden viranhaltijoihin oli lakien ja asetusten lisäksi sovellettava rannikkoliikenteestä tehtyjä työehtosopimuksia, päivystystyön järjestelyä kaupungin virastoissa koskevasta kaupunginvaltuuston päätöksestä ⁷⁾ huolimatta katsottava olevan edelleen voimassa. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ ilmoittaa satamalautakunnalle ja palkkalautakunnalle, että kaupunginhallituksen syyskuun 19 p:nä 1946 tekemä, kyseinen päätös on vielä voimassa.

Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön maaliskuun 1 p:nä tekemällään päätöksellä myöntäneen luvan käyttää jäänsärkijä Otsossa radiolaitetta lähettämistä ja vastaanottamista varten kymmenen vuoden aikana.

Merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi kauppamerenkulun ohjaus- ja säännöstelytoimikunnan ilmoitus, että kaupungin omistama jäänsärkijä Otso, jonka toiminta Helsingin sataman aukipitämiseksi käy sataman sulkeuduttua tarkoituksettomaksi, on kaikkine tarpeellisine varusteineen ja miehistöineen luovutettava valtion käyttöön ja asetettava merenkulkuhallituksen käytettäväksi niihin tehtäviin, jotka meriliikenteen ylläpitämiseksi katsotaan tarpeellisiksi, sekä että korvauksesta on voimassa mitä lokakuun 12 p:nä 1944 kauppamerenkulun säännöstelytoimenpiteistä aiheutuvista korvauksista annetussa valtioneuvoston päätöksessä on säädetty ja maksetaan korvaus siitä lähtien kun Otso siirtyy pois Helsingin alueelta. Sittenmin kaupunginhallitus satamalautakunnan esityksen mukaisesti päätti ¹¹⁾ kauppamerenkulun ohjaus- ja säännöstelytoimikunnalle ilmoittaa:

että kaupunki katsoo valtion olevan velvollisen korvaamaan jäänsärkijä Otson polttoainemenot ja väestön palkkamenot helmikuun 13 p:stä 1948 klo 00.01 alkaen, koska alus mainitusta ajasta lukien toimikunnan kirjelmän johdosta oli varattuna valtion käyttöön;

että kaupungin puolelta pidetään aluksen kohtuullisena käyttökorvauksena pakko-oton ajalta alkaen helmikuun 15 p:stä 1948, jolloin alus valtion käytössä olleen poistui asemapaikaltaan, 60 000 mk vuorokaudelta, minkä lisäksi valtion on suoritettava aluksen kaikki kustannukset, jotka eivät aiheudu säännönmukaisesta kulumisesta; sekä

¹⁾ Khs 19 p. helmik. 417 §. — ²⁾ S:n 29 p. huhtik. 971 §. — ³⁾ S:n 12 p. helmik. 337 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. maalisk. 612 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. tammik. 41 § ja 16 p. jouluk. 2782 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 270. — ⁷⁾ S:n s. 10. — ⁸⁾ Khs 16 p. jouluk. 2773 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. tammik. 223 § ja 18 p. maalisk. 655 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. helmik. 413 §. — ¹¹⁾ Khs 11 p. maalisk. 610 §.

että kokonaishäviön sattuessa aluksen arvoksi on määrättävä 90 000 000 mk ja että, mikäli alus ei ole valtion toimesta tästä arvosta vakuutettu, valtio korvaa aluksen arvon kaupungille.

Kauppamerenkulun ohjaus- ja säännöstelytoimikunta (Kamerto) oli kesäkuun 15 p:lle 1948 päivätyssä kirjelmässään ilmoittanut, että se oli päättänyt vahvistaa Otson päivärahdiksi 40 000 mk eli yhteensä 1 680 000 mk siltä ajalta, jonka tämä alus v:n 1948 keväthalvena oli ollut Kamerton pakko-ottama. Vahvistettu korvaus oli siten vain 2/3 siitä, mitä kaupunki oli pitänyt kohtuullisena sekä täsmälleen sama, minkä Kamerto oli suorittanut Otsosta v:n 1947 alkupuoliskolla ja mistä korvauksesta silloin molemmin puolin oli sovittu. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ tämän johdosta kauppamerenkulun ohjaus- ja säännöstelytoimikunnalle ilmoittaa, että kun tämä oli vahvistanut Otson pakko-otosta aiheutuvan korvauksen samaksi kuin mitä se oli kevätkautena 1947 ja yksipuolisesti korvausta määrätessään ei ollut ottanut huomioon rahan arvon huomattavaa alentumista v:n 1947 pakko-ottoajasta eikä myöskään sitä seikkaa, että valtio oli sen jälkeen korottanut omia merenkulkumaksujaan 100 %:lla, kaupunki oli pakoitettu alistamaan Otson pakko-otosta suoritettavan korvauksen sellaisen korvauslautakunnan vahvistettavaksi, josta kauppamerenkulun säännöstelytoimenpiteistä aiheutuvista korvauksista lokakuun 12 p:nä 1944 annetun valtioneuvoston päätöksen 7 §:ssä säädetään. Valtioneuvosto olikin asettanut elokuun 26 p:nä 1948 korvauslautakunnan, jonka puheenjohtajaksi oli määrätty Suomen laivanvarustajain yhdistyksen toimitusjohtaja H. Hallberg, valtioneuvoston nimettäviksi jäseniksi varatuomari J. E. Enäjärvi ja merenkuluntarkastaja F. I. Rinne sekä Kamerton edustajaksi toimistopäällikkö H. H. Witting. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ valita korvauslautakuntaan jäseneksi satamajohtaja K. W. Hopun. Korvauslautakunnan kehoitettua kaupunginhallitusta kirjallisesti esittämään sille korvausvaatimuksensa perusteluineen ja mahdollisine lisäselvityksineen sekä ilmoittamaan, onko sillä mitään muistuttamista korvauslautakunnan kokoonpanoon ja sen esteellisyyteen nähden, kaupunginhallitus päätti ³⁾ kaupungin puolesta anoa, että sille suoritettaisiin Otsosta korvausta helmikuun 13 p:n ja maaliskuun 26 p:n väliseltä pakko-ottoajalta samassa suhteessa kuin rahanarvo sitten v:n 1947 helmikuun, jolloin korvaus pakko-ottoajalta oli 40 000 mk vuorokaudelta, on alentunut, ei kuitenkaan enemmän kuin 60 000 mk vuorokaudelta, että kaupungille suoritettaisiin kohtuullinen korko maksamattomalle päivävuokralle huhtikuun 1 p:stä 1948 lukien ja että korvauslautakunnan kustannukset korvaisi Kamerto sekä ilmoittaa, ettei sillä ollut mitään huomauttamista korvauslautakunnan kokoonpanoon eikä esteellisyyteen nähden. Korvauslautakunnan pyydettyä kaupunginhallitukselta vastaselitystä Kamerton antaman vastineen johdosta kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ viitata asiasta aikaisemmin esittämänsä sekä huomauttaen, että Kamerton vastineessaan esittämät väitteet eivät perustu todellisiin oloihin, vaan eräänlaisiin teoreettisiin mielivaltaisiin laskelmiin, uudistaa aikaisemmat vaatimuksensa.

Hietalahden telakalta tilatun kaupungin uuden satamajäänsärkijähinaajan nimeksi päätettiin ⁵⁾ vahvistaa Turso.

Satamarakennukset. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa laadittamaan ehdotuksen ja kustannusarvion Länsisatamassa olevan satamatyöntekijäin huoltorakennuksen korottamisesta yhdellä kerroksella sekä myöskin antamaan lausuntonsa siitä, kuinka suuri olisi kustannusten ero, jos Länsisatamaan rakennettaisiin uusi suunnilleen samanlainen huoltorakennus kuin nykyinenkin sekä ilman ruokalamahdollisuuksia että ruokalamahdollisuuksin.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ oikeuttaa satamalautakunnan rakennuttamaan Länsisatamaan ja Katajanokalle satama-alueelle käymälät satamamiehiä varten käytettävissä olevin määrärahoihin sekä myöntää yleisistä käyttövaroistaan 400 000 mk kahden vesipostin hankkimista varten Länsisatamaan ja Katajanokalle.

Kaupunginhallitus oli päättänyt ⁸⁾ hyväksyä järjestettäväksi Eteläsatamaan väliaikaisen huoltohuoneiston varastorakennukseen n:o 4 Makasiinirannalla. Koska tätä varten luovutettavat tilat sijaitsivat Helsingin III tullikamarirakennuksessa, oli asiasta pyydetty tullihallituksen lausuntoa. Tullihallitus oli jyrkästi vastustanut huoltohuoneiston

¹⁾ Khs 1 p. heinäk. 1 522 §. — ²⁾ S:n 2 p. syysk. 1 870 §. — ³⁾ S:n 7 p. lokak. 2 153 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. marrask. 2 401 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. heinäk. 1 517 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. jouluk. 2 725 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 481 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 228.

sisustamista kyseiseen tullimakasiiniin, jota välittömästi farvittiin kasvavaa tavaraliikennettä varten. Samoin tullihallitus oli vastustanut erillisen huoltorakennuksen rakentamista aidattavaksi tarkoitettun satama-alueen sisäpuolelle. Satamarakennusosaston tekemän uuden ehdotuksen mukaisesti kaupunginhallitus päätti ¹⁾ muuttaen aikaisempaa päätöstään, että Eteläsataman pesu- ja pukuhuonetta varten osoitetaan paikka Satamakadun varrelta vastapäätä tulli- ja pakkahuonetta, että talorakennusosastolle annetaan tehtäväksi rakentaa tälle paikalle väliaikainen puurakennus pukuhuonetta varten hyväksytyyn ohjelman mukaan sekä että kuorma-ajurien hevosten juottoruuhet ja yleinen juomavesiposti poistetaan.

Satamalautakunta oikeutettiin ²⁾ purkauttamaan Eteläsatamassa oleva satamatyöntekijäin odotushuonerakennus niin pian kuin Katajanokalle rakennettava vastaava rakennus on valmistunut.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ oikeuttaa satamalautakunnan allekirjoittamaan 2 400 000 mk:aan päättyvän urakkasopimuksen väliaikaisen pukeutumishuoneen rakentamisesta Eteläsatamaan.

Satamalautakunta oikeutettiin ⁴⁾ käyttämään talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Satamat sisältävästä määrärahasta Herttoniemen sataman rakennustyöt 140 000 mk erillisen halkovajan rakentamista varten Herttoniemen satamasaemalle.

Kaupungin omistama Munkkisaaren vajarakennus n:o 9 päätettiin ⁵⁾ sallia purkaa satamarakennusosaston toimesta.

Munkkisaaren tehdasrakennuksen palovakuuttaminen. Kaupunginhallituksen oikeutettua ⁶⁾ satamalautakunnan vakuuttamaan Munkkisaaren tehdasrakennuksen Vakuutusyhtiö Teollisuuspalossa tämän määräämästä arvosta, satamalautakunta oli käynyt neuvotteluja Teollisuuspalon kanssa, mutta tämä ei ollut halukas ottamaan rakennusta vakuutukseen sen suuren palovaaran vuoksi muutoin kuin hyvin suurta vakuutusmaksua vastaan. Tämän jälkeen oli käyty neuvotteluja muiden vakuutusyhtiöiden kanssa ja Vakuutusosakeyhtiö Pohjola oli ollut suostuvainen ottamaan rakennuksen vakuutuksen alhaisemmasta vakuutusmaksusta. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ tällöin, muuttaen aikaisempaa päätöstään, että satamalautakunta oikeutetaan palovakuuttamaan Munkkisaaren tehdasrakennus sopivaksi katsomassaan vakuutuslaitoksessa.

Satama- ja varastoalueiden paloturvallisuus. Komitea, jonka kaupunginhallitus oli asettanut ⁸⁾ laatimaan ehdotusta satama- ja varastoalueiden paloturvallisuuden edistämisestä, oli nyttemmin jättänyt kaupunginhallitukselle laajahkon mietintönsä, jossa se asiantilan parantamiseksi oli ehdottanut seuraavaa: työpaja- ja varastotontteja olisi otettava asemakaavaan ja ryhdyttävä riittävän aikaisessa vaiheessa toimenpiteisiin tehdastonttien perustamiseksi laajenevan teollisuuden tarpeita varten; alueiden luovutusmuotona olisi käytettävä myyntiä tai mahdollisimman pitkäaikaista vuokraamista ja vuokraamisjärjestelmää käytettäessä noudatettava sellaista menetelmää, että vuokraaja vuokrauden loppuajaksi ei joudu epävarmaan asemaan vuokrasuhteen jatkumisesta; varastorakennustontteja koskevaa rakennusjärjestyksen 43 §:ää ja varastotontteja koskevaa rakennusjärjestyksen 44 §:ää olisi muutettava komitean ehdottamin tavoin sekä lisättävä uudella työpajatontteja koskevalla 44 a §:llä; satamalautakunnan ja kiinteistölautakunnan hallinnassa olevilla alueilla olisi vuokraajilta vaadittava toimenpiteitä rakennusten korjaamiseksi paloturvallisuutta silmälläpitäen komitean esittämin tavoin; vuokratuilla varastotontteilla olisi täydennettävä satama-alueiden järjestyssääntöjä komitean ehdottamin tavoin; paloturvallisuuden valvontaa satama- ja varastoalueilla olisi tehostettava perustamalla mm. paloehkäisytoimisto ja satamapoliisikunta; saarilla olevat veneveistämöalueet olisi poistettava ja alueita varattava tähän tarkoitukseen mantereelta; palohälytystä ja palosammutusvälineistöä olisi parannettava. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ kehoittaa satamalautakuntaa, kiinteistölautakuntaa ja palolautakuntaa ryhtymään mietinnön aiheuttamiin toimenpiteisiin ja mikäli toimenpiteiden toteuttaminen edellyttää määrärahoja, harkitsemaan määrärahojen merkitsemistä talousarvioehdotuksiinsa talous-

¹⁾ Khs 13 p. toukok. 1 122 § ja 22 p. kesäk. 1 481 §. — ²⁾ S:n 1 p. heinäk. 1 516 §. — ³⁾ S:n 21 p. lokak. 2 283 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. lokak. 2 152 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. huhtik. 882 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 229. — ⁷⁾ Khs 15 p. huhtik. 883 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 154. — ⁹⁾ Khs 11 p. maalisk. 607 §.

arvion laatimisen yhteydessä. Komitean työssä kertyneet asiakirjat päätettiin lähettää kaupunginarkistoon.

Lähivuosien rakennusohjelma. Satamalautakunnan ilmoitettua, mitkä työt olisi suoritettava ennen v:n 1952 olympiakisoja, Helsingin olympiakisojen urheilulautakomitea oli antanut satamalautakunnan ehdotuksesta lausuntonsa. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ lähettää komitean lausunnot satamalautakunnalle ja kehoittaa lautakuntaa merkitsemään lähivuosien talousarvioihin tarvittavat määrärahat v:n 1952 olympiakisoja ja kaupungin 400-vuotisjuhla silmälläpitäen lautakunnan hallintoalalla suoritettavia rakennustöitä ja järjestelyjä varten.

Töiden aloittamiseen myönnetty lupa. Satamalautakunta oikeutettiin ²⁾ aloittamaan eräitä töitä, joita varten v:n 1947 ja 1948 oli merkitty siirtomäärärahat, ehdoin, ettei niiden johdosta kaupungin työntekijäin määrää lisätä.

Työttömyystyöt satamissa. Valtioneuvoston toimesta satamien työ- ja palkkaoloja tutkimaan asetetun ns. satamakomitean tiedusteluun, joka koski talvityöttömyyden torjuntaa satamissa, päätettiin ³⁾ antaa satamalautakunnan selostus niistä toimenpiteistä, mihin se oli ryhtynyt työttömyyden varalta.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ oikeuttaa satamarakennusosaston ryhtymään uudistamaan Sörnäisten läntisen pistolaiturin maanpuoleista osaa ja määrätä, että näihin töihin oli otettava 20 kirvesmiestä maaliskuun 8 p:n ja toukokuun 30 p:n väliseksi ajaksi; kirvesmiehet oli työasiainlautakunnan osoitettava työttömyyskortiston kautta mainittuun työhön. Koska töiden ollessa käynnissä työtilanne huhtikuun aikana olikin muuttunut siten, että kirvesmiehistä oli syntymässä puutetta, varatyöt oli lopetettava toukokuun alusta. Korjattava osa laiturista oli kuitenkin jo revitty, joten työtä oli pakko jatkaa ja työssä pidettiin osa työttömyyskortiston kautta osoitetuista työntekijöistä, kunnes laituri valmistui toukokuun loppupuolella. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että Sörnäisten läntisen pistolaiturin korjauskustannukset kertomusvuoden toukokuun ajalta, yhteensä 413 205 mk, oli suoritettava talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Satamat määrärahasta Laiturien uudistaminen. Tämän ohessa päätettiin kaupunginvaltuustolle tehdä esitys maaliskuun 8 p:n ja huhtikuun 30 p:n väliseltä ajalta tarvittavan 1 332 604 mk:n suuruisen määrärahan myöntämisestä pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot luvun Työttömyys- ja avustustyöt määrärahasta Työttömyyden lieventämiseksi tarkoitetut työt kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan.

Rautatiet. Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi rautatiehallituksen hyväksyneen Länsisataman raidejärjestelyä koskevat suunnitelmat, huomioonottaen palauttamaansa karttapiirroksen merkityt muutokset minkä ohessa satamalautakuntaa päätettiin kehoittaa sopimaan rautatieviranomaisten kanssa raidejärjestelmän parantamista varten tarvittavista rakennustarvikkeista.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ hyväksyä satamalautakunnan ehdotuksen sivuraiteen rakentamisesta Oy. Helsingin kyllästyslaitokselle vuokratulle tontille Herttoniemeen.

Etelärannan uuden tullitarkastamon kohdalla oleva tienristeys. Satamalaitoksen satamarakennusosasto oli liikennejärjestyskomitean anomuksesta laatinut ehdotuksen liikenteen järjestämiseksi Eteläsataman uuden tullipaviljongin edustalla, jonka kustannusarvio päättyi 300 000 mk:aan. Ilmoitus ehdotuksesta merkittiin ⁸⁾ tiedoksi.

Herttoniemen satama-alueen katunimistö. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ hyväksyä seuraavat kadunnimikomitean Herttoniemen satama-alueelle ehdottamat nimet otettavaksi huomioon alueen asemakaavaa laadittaessa: itäiselle satama-alueelle: Bensiinikatu—Bensingatun, Herttoniemen ranta—Hertonäs kajen, Itäinen Öljyranta—Östra Oljekajen, Kaivolahdenkatu—Brunnsviksgatan, Linnanrakentajantie—Borgbygggarvägen, Läntinen Öljyranta—Västra Oljekajen, Naftakatu—Naftagatan sekä Tuorniemen ranta—Tornäskajen; läntiselle satama-alueelle: Hitsaajankatu—Svetsargatan, Kipparivuori—Skutskepparberget, Laivalahdenranta—Båtsvikskajen, Niittaaajankatu—Nitargatan, Suolakivenkatu—Saltstengatan ja Suolakivenranta—Saltstenskajen.

Suomen kaapelitehdas oy:n ja kaupungin välinen sopimus. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ oikeuttaa satamalautakunnan tekemään Suomen kaapelitehdas oy:n kanssa sopimuksen,

¹⁾ Khs 22 p. heinäk. 1 623 §. — ²⁾ S:n 19 p. helmik. 420 §. — ³⁾ S:n 2 p. jouluk. 2 629 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. maalisk. 538 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. lokak. 2 343 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. helmik. 405 §; ks. v:n 1946 kert. I osan s. 273. — ⁷⁾ Khs 23 p. syysk. 2 035 §; ks. tämän kert. I osan s. 78. — ⁸⁾ Khs 8 p. heinäk. 1 588 §. — ⁹⁾ S:n 13 p. toukok. 1 107 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. syysk. 1 962 §.

jolla yhtiölle myönnetään lupa erikoisen 4 tuuman lyijyviemärin rakentamiseen korttelin n:o 784 länsikulmasta Lauttasaarenrantaan seuraavin ehdoin:

1) Viemäri rakennetaan satamalautakunnan laadituttaman piirustuksen mukaan. Sen pituus katualueella on noin 31 m ja se päättyy Lauttasaarenrantaan valmiiksi rakennetun laiturin eteen, noin 8.00 m:n syvyudessa.

2) Viemäri rakennetaan yhtiön toimesta ja kustannuksella satamarakennusosaston valvonnan alaisena.

3) Yhtiö vastaa kaikista vahingoista ja haitoista, jotka rakennusaikana tai sen jälkeen saattavat syntyä kaupungin laitteissa, kuten viemäreissä, vesijohdoissa, laiturirakenteissa ynnä muissa, taikka laituriin kiinnitetyissä laivoissa.

4) Jos veden vaikutuksesta todetaan vahinkoja laiturirakenteessa tai laivoissa, on viemäriä yhtiön toimesta pidennettävä tarpeen mukaan merelle päin.

5) Viemärin kunnossapidosta huolehtii yhtiö.

6) Yhtiö sitoutuu kaupungin niin vaatiessa rakentamaan laitteet haitallisten aineiden poistamiseksi jätevedestä ennen sen laskemista mereen.

Vanhankaupunginlahden rauhoitusalue. Vanhankaupungin kalastuskilta niminen yhdistys oli anonut, että Vanhankaupunginlahden rauhoitusaluetta supistettaisiin ja että kalastus sallittaisiin siten vapautuvalla alueella. Asiasta oli pyydetty luonnonsuojeluvälvojan, Suomen kalastusyhdistyksen ja satamakapteenin lausunto. Satamalautakunta oli esittänyt, että rauhoitusalue pysytettäisiin entisellään. Samalla lautakunta oli ehdottanut, että Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueesta tehtäisiin esitys lääninhallitukselle ja että se muodostettaisiin lain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ hyväksyä satamalautakunnan ehdotuksen.

Kuorma-auton vuokralleanto. Satamalautakunta oikeutettiin ²⁾ antamaan nosturinhoitajien käytettäväksi satamalaitoksen kuorma-auto kuljettajineen Kotkaan heinäkuun 11 p:nä tehtävää retkeä varten ehdoin, että auton käyttäjät korvasivat kaupungille matkalla käytettävän polttoaineen, suorittivat autonkuljettajan palkkion matkan ajalta sekä maksoivat kaupungille auton käytöstä 1 000 mk:n suuruisen korvauksen.

Romun myynti. Satamarakennusosasto oikeutettiin ³⁾ myymään Jätkäsaaren telakalla oleva tarpeeton romu Metall- ja romukauppa Rahikaiselle tämän tarjoamiin hintoihin, ollen kuitenkin noudatettava kaupunginhallituksen päätöksen ⁴⁾ mukaisia määräyksiä, jotka koskivat käyttöä vailla olevan kaluston varastoimista.

Varkaustapaukset. Satamajäänsärkijä Otson vartiomiehenä toiminut H. Parmala oli laivapoika H. Kassin avustamana murtautunut pursimies J. Mäkeläisen hyttiin marraskuun 4 p:n 1947 vastaisena yönä ja anastanut sieltä Mäkeläiselle kuuluvaa yksityisomaisuutta 5 950 mk:n arvosta, minkä lisäksi mainitut varkaat olivat anastaneet laivan vaatevarastosta lakanoita, huopia ja patjanpäällisiä. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ oikeuttaa satamalautakunnan poistamaan satamajäänsärkijä Otson kalustoluettelosta ne vaatevarastoon kuuluneet vuodevaatteet, joita ei ollut saatu takaisin, sekä suorittamaan pursimies J. Mäkeläiselle korvauksena 5 950 mk häneltä varastetusta omaisuudesta ehdoin, että Mäkeläinen siirtää korvaussaatavansa Parmalalta kaupungille.

Lauttasaaren sillan ohjaushuoneesta tammikuun 7 ja 8 p:n 1947 välisenä yönä murtautumalla anastettu kromattu seinäkello päätettiin ⁶⁾ poistaa satamarakennusosaston kirjoista sekä varastettu Suomen lippu rakennustoimiston varasto-osaston kirjoista.

Vahingoittuneiden kellojen korjauskustannukset. Kaupungin töissä kastuneiden taskukellojen puhdistuskustannusten suorittamiseen satamalautakunta oikeutettiin ⁷⁾ myöntämään asianomaisista työmäärärahoista yhteensä 2 800 mk kolmelle eri työntekijälle.

13. Teurastamo ja elintarvikekeskusta koskevat asiat

Teurastamo

Lihantarkastamo Helsinki 2:n tarkastuseläinlääkärin palkkio päätettiin korottaa kertomusvuoden alusta lukien 5 000 mk:aan ⁸⁾ kuukaudelta sekä tarkastusapulaisen palkkio 950 mk:aan ⁹⁾ kuukaudelta.

¹⁾ Khs 27 p. toukok. 1 235 §. — ²⁾ Khn jsto 30 p. kesäk. 5 658 §. — ³⁾ S:n 1 p. syysk. 5 834 §. — ⁴⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 121. — ⁵⁾ Khs 4 p. maalisk. 548 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. helmik. 471 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. tammik. 30 §, 20 p. toukok. 1 172 § ja 26 p. elok. 1 825 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. maalisk. 659 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. maalisk. 658 §.